

CZÓGLER KÁLMÁN

(1884—1952)

Négy esztendeje, 1952. december 26-án húnyt el hosszas szenvedés után Czögler Kálmán ny. főreáliskolai tanár, c. igazgató, 19 éven át (1917—1936) a szegedi Városi Múzeum természetrajzi osztályának öre, korszerű gyűjteményének megalapozója.

Neve fogalom volt pedagógus-biológus, általában a természetjáró emberek körében. Mintha most is közöttünk mozogna fürge járásával, folytonégő szivarjával s mindig derűt sugárzó komolyságával. Munkásságát, érdemeit hűséggel nehéz sorokon kiértékelni. A tanítványoknak nagy számát nevelte, átadta nekik gazdag tárgyismeretét, természetszeretetét s nem utolsó sorban tanítási módszerét is. A szertár volt mindene. Gyűjteményét abban az időben fejlesztette, amikor a kormányzat ellene volt minden természettudományi nevelésnek. Múzeumi tiszteletdíja szivarköltségre sem volt elegendő, a hivatalos körök nem értékelték többre munkáját. De ezzel nem törődött. Móra Ferenc hűséges munkatársaként járt ásatásokra, gyűjtött, a múzeumban rendezett, cédulázott, restaurált, rajzolt. Általában alig volt a múzeumnak olyan gyűjteményanyaga, ahol nem látszana keze nyoma.

Faunabiológiai tanulmányai mintaszerűek. Hangyaszorgalommal gyűjtötte városunk környékének Mollusca-it, izeltlábú tagjait, különös tekintettel a Hemiptera fajokra. Az Alföld tudományos kutatása számára fontos megfigyeléseket s adatokat szolgáltatott. Felhívta a figyelmet eddig mostohán kezelt állatcsoportokra, rögzítette az egyes alföldi faunatagok egykori szereplését, hozzájárult az általános faunakép kialakulásához s a tiszatáji biotópok ismerete bővüléséhez.

Bőkezűen szórta szellemi kincsét a tudomány fáklyáját továbbvivő tanítványainak.

Őrizzük szívünkben kegyelettel emlékét!